

HANDLINGAR

till

sammanträdet

2018-02-26

Del 2 sid 98-155

000098

2017-09-28 Fastighetsnämnden
2017-11-06 Landstingsstyrelsen
2017-11-20 Landstingsfullmäktige
2018-02-12 Landstingsstyrelsen
2018-02-26 Landstingsfullmäktige**Svar på motion från Mikael Rosén (M) och Kjell Gustafsson (M) angående parkeringsfrågan vid Falu lasarett****Ordförandens förslag**

1. Motionen är med vad som anförts besvarad.

Sammanfattning

I en motion yrkar Mikael Rosén (M) och Kjell Gustafsson (M) att landstingsfullmäktige ger landstingsstyrelsen i uppdrag att uppta förhandlingar med markägaren Falu kommun i syfte att kunna anlägga parkering längs med Regementsvägen vid Falu lasarett.

En ny parkeringsriktlinje för landstinget har tagits fram. Syftet med riktlinjen är att stödja en positiv utveckling av trafik- och parkeringssituationen vid länets sjukhus, mer allmänt utvecklingen av en hållbar och attraktiv miljö och för att underlätta planering av åtgärder. Parkeringsstrategin ska också stimulera ett ökat resande med kollektivtrafik och cykel vilket stöds av landstinget miljömål om att begränsa klimatpåverkan. En del av strategin är att säkerställa att offentliga resurser används så effektivt som möjligt.

För att tillgodose behovet av parkeringsmöjligheter ska vid planering den s.k. fyrstegsprincipen användas. Det innebär tex när efterfrågan är större än tillgången eller när förutsättningarna i övrigt ändras att åtgärder görs i följande ordning:

- Åtgärder som påverkar efterfrågan på parkering och val av färdssätt till arbetet
- Åtgärder som ger effektivare användande av befintliga parkeringsplatser
- Mindre ombyggnads-/förbättringsåtgärder
- Samnyttjande, större ombyggnadsåtgärder, nyinvesteringar

Motionen återremitterades till landstingsstyrelsen eftersom en förutsättning för motionssvaret var att fullmäktige antagit "Riktlinjer för parkeringsplatser i Landstinget Dalarna". Ärendet om riktlinje återremitterades vid fullmäktigesammanträde 2017-11-20 § 135.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag

000099

- b) Motionen
- c) Protokollsutdrag Fastighetsnämnden 2017-09-28 § 31

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

I en motion yrkar Mikael Rosén (M) och Kjell Gustafsson (M) att landstingsfullmäktige ger landstingsstyrelsen i uppdrag att uppta förhandlingar med markägaren Falu kommun i syfte att kunna anlägga parkering längs med Regementsvägen vid Falu lasarett.

Under senare år har det gjorts tämligen omfattande förändringar och förbättringar av parkeringssituationen vid Falu lasarett. Det senaste tillskottet, 100 platser, har skett på den mark som tidigare använts för patienthotell. I nuläget finns totalt 1 813 platser på och i anslutning till Falu lasarett. Det innebär en parkeringskvot på 10, dvs antal P-platser per 1000 kvm bruksarea, BRA (176 276).

Parkeringsbehovet för anställda, patienter och besökare är större än tillgänglig kapacitet, men inga betydande utökningar planeras för närvarande. Innan nyinvesteringar i parkeringsplatser sker ska effekterna av den s.k. fyrstegsprincipen prövas. Det innebär t ex när efterfrågan är större än tillgången eller när förutsättningarna i övrigt ändras att åtgärder görs i följande ordning:

- Åtgärder som påverkar efterfrågan på parkering och val av färdssätt till arbetet
- Åtgärder som ger effektivare användande av befintliga parkeringsplatser
- Mindre ombyggnads-/förbättringsåtgärder
- Samnyttjande, större ombyggnadsåtgärder, nyinvesteringar

Motionen återremitterades till landstingsstyrelsen eftersom en förutsättning för motionssvaret var att fullmäktige antagit "Riktlinjer för parkeringsplatser i Landstinget Dalarna". Ärendet om riktlinje återremitterades vid fullmäktigesammanträde 2017-11-20 § 135.

Motionen är med vad som anförts besvarad.

Patientperspektiv

En förbättrad parkeringssituation vid landstingets anläggningar gagnar och är av vikt för patienter och andra besökare. Detta är också den huvudsakliga bakgrunden till en ny parkeringsriktlinje.

000100

Ekonomi och finansiering

Kostnaden för att lösa parkeringsbehovet varierar kraftigt beroende på vilken typ av anläggning man väljer och var den ska byggas. Lägst är anläggningskostnaderna för markparkeringar men ur stadsbyggnadssynpunkt är det inte en eftersträfvansvärd lösning i centrala områden där konkurrensen om marken är som högst. Markparkeringar kan däremot i många fall fungera i ytterområden.

Miljö

Landstinget Dalarnas miljöpolitiska program, Miljöplan 2016-2020, innehåller bland annat mål om att begränsa klimatpåverkan för att få en hållbar utveckling. Det ska uppnås genom att uppmuntra resandet med allmän kollektivtrafik, och att planering av trafik, infrastruktur och bebyggelse sker ur ett klimatperspektiv. Organisation och styrning som leder till att miljömålen nås är viktiga på alla nivåer inom landstinget.

Folkhälsa

En god miljö är en förutsättning för god hälsa. Landstinget Dalarna är länets största arbetsgivare och har som stor aktör i samhället en viktig roll i arbetet för en bättre folkhälsa.

Medarbetarperspektiv och arbetsmiljö

För medarbetare kommer en ny parkeringstjänst att införas. Tjänsten är upphandlad och innebär att parkeringstillstånd och betalningar av parkeringsavgifter sker via dator, surfplatta eller smartphone. Ambitionen är att göra det enkelt, snabbt och lättillgängligt att betala sin parkering.

Samverkan med fackliga organisationer

Motionssvar är inte föremål för facklig samverkan.

Uppföljning

Kopplat till beslutade riktlinjer för parkeringsplatser i landstinget kommer en uppföljning att ske senast i december 2018.

000101

MOTION

2017-01-30

LANDSTINGET DALARNA	
INK.	2017-02-06
DNR.	LD17/60538
SKR.	1. KOD. 08

Angående parkeringsfrågan vid Falu lasarett

Under senare år har det gjorts tämligen omfattande förändringar och förbättringar av parkeringssituationen för personalen vid Falu lasarett, och i viss mån även för patienter och besökande. Det senaste tillskottet gjordes på den mark som tidigare användes för patienthotellet.

Ändå finns det många synpunkter och krav på ytterligare p-platser nära lasarettbyggnaden. Detta beror dels på att många patienter och deras anhöriga helt enkelt behöver korta avstånd för att kunna klara sig utan hjälp, dels på att personalen tycker att det känns otryggt att behöva gå långt till bilen när det är mörkt och folktomt.

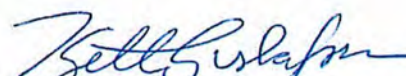
Falu kommun har tidigare klargjort att man önskar att lasarettets expansion ska ske inom det område som avgränsas av Regementsvägen, Vasagatan, Svärdsjögatan och Lugnetleden. Det är alltså inom detta område nya p-platser bör anläggas. En första utbyggnadsetapp skulle då lämpligen kunna vara att den nyligen anlagda parkeringsytan förlängs parallellt med Regementsvägen. En rad, kanske två, skulle kunna ge ett väsentligt tillskott av p-platser. Med lämplig belysning och genom att inte anlägga "insynsskydd" mot Regementsvägen skulle platsen upplevas som trygg. (Ett sådant utförande skulle dessutom ge Regementsvägen en tydligare karaktär som infartsgata mot Falu centrum vilket vore en ytterligare fördel för Falun om än inte specifikt för lasarettet.)

Mot denna bakgrund yrkar vi

att Landstingsfullmäktige ger styrelsen i uppdrag att uppta förhandlingar med markägaren Falu kommun i syfte att kunna anlägga parkering längs med Regementsvägen enligt ovan.

För den moderata landstingsgruppen

Mikael Rosén (m)

Kjell Gustafsson (m)

Beslutsärenden

§ 31 Svar på motion från Mikael Rosén och Kjell Gustafsson (M): Motion angående parkeringsfrågan vid Falu lasarett

Diarienummer LD17/00538

Fastighetsnämndens beslut

Fastighetsnämnden rekommenderar Landstingsstyrelsen föreslå Landstingsfullmäktige:

1. Motionen är med vad som anförts besvarad.

Sammanfattning av ärendet

I en motion yrkar Mikael Rosén och Kjell Gustafsson (M) att landstingsfullmäktige ger landstingsstyrelsen i uppdrag att uppta förhandlingar med markägaren Falu kommun i syfte att kunna anlägga parkering längs med Regementsvägen vid Falu lasarett.

En ny parkeringsriktlinje för landstinget har tagits fram. Syftet med riktlinjen är att stödja en positiv utveckling av trafik- och parkeringssituationen vid länets sjukhus, mer allmänt utvecklingen av en hållbar och attraktiv miljö och för att underlätta planering av åtgärder. Parkeringsstrategin ska också stimulera ett ökat resande med kollektivtrafik och cykel vilket stöds av landstinget miljömål om att begränsa klimatpåverkan. En del av strategin är att säkerställa att offentliga resurser används så effektivt som möjligt.

För att tillgodose behovet av parkeringsmöjligheter ska vid planering den s.k. fyrstegsprincipen användas. Det innebär tex när efterfrågan är större än tillgången eller när förutsättningarna i övrigt ändras att:

- Åtgärder som påverkar efterfrågan på parkering och val av färdväg till arbetet
- Åtgärder som ger effektivare användande av befintliga parkeringsplatser
- Mindre ombyggnads-/förbättringsåtgärder

Utdrag exp 2017-10-16

1. LS
2. LF
3. J. Sjöberg
4. K. Appelberg
5. Akten

Vid protokollet:

Kristina Öijer

Bestyrkes i tjänsten

- Samnyttjande, större ombyggnadsåtgärder, nyinvesteringar
I ärendet redovisas följande dokument:
 - a) Beslutsunderlag
 - b) Motionen

Yrkanden och proposition

Ulrik Bergman (M) yrkar bifall till motion enligt ovan.

På proposition om bifall till ordförandens förslag eller bifall till Ulrik Bergmans yrkande, finner ordföranden att Fastighetsnämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

000104

2017-09-28 Fastighetsnämnden
2017-11-06 Landstingsstyrelsen
2017-11-20 Landstingsfullmäktige**Svar på motion från Mikael Rosén och Kjell Gustafsson (M):
Motion angående parkeringsfrågan vid Falu lasarett****Ordförandens förslag**Fastighetsnämnden rekommenderar Landstingsstyrelsen föreslå
Landstingsfullmäktige:

1. Motionen är med vad som anförts besvarad.

Sammanfattning

I en motion yrkar Mikael Rosén och Kjell Gustafsson (M) att landstingsfullmäktige ger landstingsstyrelsen i uppdrag att uppta förhandlingar med markägaren Falu kommun i syfte att kunna anlägga parkering längs med Regementsvägen vid Falu lasarett.

En ny parkeringsriktlinje för landstinget har tagits fram. Syftet med riktlinjen är att stödja en positiv utveckling av trafik- och parkeringssituationen vid länets sjukhus, mer allmänt utvecklingen av en hållbar och attraktiv miljö och för att underlätta planering av åtgärder. Parkeringsstrategin ska också stimulera ett ökat resande med kollektivtrafik och cykel vilket stöds av landstinget miljömål om att begränsa klimatpåverkan. En del av strategin är att säkerställa att offentliga resurser används så effektivt som möjligt.

För att tillgodose behovet av parkeringsmöjligheter ska vid planering den s.k. fyrstegsprincipen användas. Det innebär tex när efterfrågan är större än tillgången eller när förutsättningarna i övrigt ändras att:

- Åtgärder som påverkar efterfrågan på parkering och val av färdväg till arbetet
- Åtgärder som ger effektivare användande av befintliga parkeringsplatser
- Mindre ombyggnads-/förbättringsåtgärder
- Samnyttjande, större ombyggnadsåtgärder, nyinvesteringar

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Motionen

000105

Datum

2017-09-28

Dnr

LD17/00538

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

I en motion yrkar Mikael Rosén och Kjell Gustafsson (M) att landstingsfullmäktige ger landstingsstyrelsen i uppdrag att uppta förhandlingar med markägaren Falu kommun i syfte att kunna anlägga parkering längs med Regementsvägen vid Falu lasarett.

Under senare år har det gjorts tämligen omfattande förändringar och förbättringar av parkeringssituationen vid Falu lasarett. Det senaste tillskottet, 100 platser, har skett på den mark som tidigare använts för patienthotell. I nuläget finns totalt 1 813 platser på och i anslutning till Falu lasarett. Det innebär en parkeringskvot på 10, dvs antal P-platser per 1000 kvm bruksarea, BRA (176 276).

Parkeringsbehovet för anställda, patienter och besökare är större än tillgänglig kapacitet, men inga betydande utökningar planeras för närvarande. Innan nyinvesteringar i parkeringsplatser sker ska effekterna av den s.k. fyrstegsprincipen prövas.

Motionen är med vad som anförts besvarad.

Patientperspektiv

En förbättrad parkeringssituation vid landstingets anläggningar gagnar och är av vikt för patienter och andra besökare. Detta är också den huvudsakliga bakgrunden till en ny parkeringsriktlinje.

Ekonomi och finansiering

Kostnaden för att lösa parkeringsbehovet varierar kraftigt beroende på vilken typ av anläggning man väljer och var den ska byggas. Lägst är anläggningskostnaderna för markparkeringar men ur stadsbyggnadssynpunkt är det inte en eftersträvtansvärd lösning i centrala områden där konkurrensen om marken är som högst. Markparkeringar kan däremot i många fall fungera i ytterområden.

Miljö

Landstinget Dalarnas miljöpolitiska program, Miljöplan 2016-2020, innehåller bland annat mål om att begränsa klimatpåverkan för att få en hållbar utveckling. Det ska uppnås genom att uppmuntra resandet med allmän kollektivtrafik, och att planering av trafik, infrastruktur och bebyggelse sker ur ett klimatperspektiv. Organisation och styrning som leder till att miljömålen nås är viktiga på alla nivåer inom landstinget.

Likabehandling, barnperspektiv och juridik

Dessa perspektiv bedöms inte som relevanta i sammanhanget.

000106

Folkhälsa

En god miljö är en förutsättning för god hälsa. Landstinget Dalarna är länets största arbetsgivare och har som stor aktör i samhället en viktig roll i arbetet för en bättre folkhälsa.

Medarbetarperspektiv och arbetsmiljö

För medarbetare kommer en ny parkeringstjänst att införas. Tjänsten är upphandlad och innebär att parkeringstillstånd och betalningar av parkeringsavgifter sker via dator, surfplatta eller smartphone. Ambitionen är att göra det enkelt, snabbt och lättillgängligt att betala sin parkering.

Samverkan med fackliga organisationer

Motionssvar är inte föremål för facklig samverkan.

Uppföljning

Kopplat till beslutade riktlinjer för parkeringsplatser i landstinget kommer en uppföljning att ske senast i juni 2018.

000107

OBS! Protokollet är inte justerat**Landstingsfullmäktiges Beslutsärenden****§ 11 Svar på motion från Mikael Rosén (M) och Kjell Gustafsson (M):
Motion angående parkeringsfrågan vid Falu lasarett**

Diarienummer LD17/00538

Landstingsstyrelsens beslut

1. Motionen är med vad som anförts besvarad.

Sammanfattning av ärendet

I en motion yrkar Mikael Rosén (M) och Kjell Gustafsson (M) att landstingsfullmäktige ger landstingsstyrelsen i uppdrag att uppta förhandlingar med markägaren Falu kommun i syfte att kunna anlägga parkering längs med Regementsvägen vid Falu lasarett.

En ny parkeringsriktlinje för landstinget har tagits fram. Syftet med riktlinjen är att stödja en positiv utveckling av trafik- och parkeringssituationen vid länets sjukhus, mer allmänt utvecklingen av en hållbar och attraktiv miljö och för att underlätta planering av åtgärder. Parkeringsstrategin ska också stimulera ett ökat resande med kollektivtrafik och cykel vilket stöds av landstinget miljömål om att begränsa klimatpåverkan. En del av strategin är att säkerställa att offentliga resurser används så effektivt som möjligt.

För att tillgodose behovet av parkeringsmöjligheter ska vid planering den s.k. fyrstegsprincipen användas. Det innebär tex när efterfrågan är större än tillgången eller när förutsättningarna i övrigt ändras att åtgärder görs i följande ordning:

Åtgärder som påverkar efterfrågan på parkering och val av färdssätt till arbetet

Åtgärder som ger effektivare användande av befintliga parkeringsplatser

Mindre ombyggnads-/förbättringsåtgärder

Samnyttjande, större ombyggnadsåtgärder, nyinvesteringar

Utdrag exp 2018-02-12 till 1. LF
2.
3.

Vid protokollet :

Joakim Bergman

Bestyrkes i tjänsten

[Intygarens namn]

Motionen återremitterades till landstingsstyrelsen eftersom en förutsättning för motionssvaret var att fullmäktige antagit "Riktlinjer för parkeringsplatser i Landstinget Dalarna". Ärendet om riktlinje återremitterades vid fullmäktigesammanträde 2017-11-20 § 135.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag. **Bilaga § 11 A**
- b) Motionen. **Bilaga § 11 B**
- c) Protokollsutdrag Fastighetsnämnden 2017-09-28 § 31. **Bilaga § 11 C**

Yrkande

Ulf Berg (M) yrkar bifall till motionen.

Proposition och beslut

Ordförande Gunnar Barke redogör för yrkande och föreslår följande proposition:

Ordföranden ställer proposition på sitt eget förslag mot Ulf Bergs (M) yrkande.

Ordföranden frågar:

Bifaller Landstingsstyrelsen ordförandens förslag?

Bifaller Landstingsstyrelsen Ulf Berg (M)?

Ordföranden finner att Landstingsstyrelsen beslutar att bifalla ordförandens förslag.

Reservation

Ulf Berg (M), Håkan Frank (M), Christer Carlsson (M), Birgitta Sacrédeus (KD), Jenny Nordahl (SD) reserverar sig mot beslutet.

000109

2018-01-29 Landstingsstyrelsens arbetsutskott
2018-02-12 Landstingsstyrelsen
2018-02-26 Landstingsfullmäktige

Svar på motion från Ulf Berg (M) med flera: Inför visselblåsarsystem i Landstinget Dalarna

Ordförandens förslag

1. Motionen bifalls.
2. På intranätet ska det framgå tydligt vilka möjligheter det finns att anmäla oegentligheter redan idag och kontaktuppgifter till dessa.

Sammanfattning

I en motion yrkar Ulf Berg (M), Christer Carlsson (M), Lisbeth Mörk-Amnelius (DSP), Bo Brännström (L) och Birgitta Sacrédeus (KD) att Landstinget Dalarna ska införskaffa och implementera ett externt visselblåsarsystem.

Det finns redan flera olika kanaler för att anmäla missförhållanden om inte de interna vägarna fungerar. Det går inte att utifrån erfarenheter av införande av visselblåsarfunktioner dra slutsatsen att sådana har avsedd effekt. Behovet och värdet av ett externt visselblåsarsystem kan därför inte motivera ett införande av ett sådant.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Motionen

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

I en motion yrkar Ulf Berg (M), Christer Carlsson (M), Lisbeth Mörk-Amnelius (DSP), Bo Brännström (L) och Birgitta Sacrédeus (KD) att Landstinget Dalarna ska införskaffa och implementera ett externt visselblåsarsystem.

I motionen anförts att en ny lag om skydd för visselblåsare skulle ha trätt i kraft i juni 2016 och att det är hög tid för Landstinget Dalarna att skaffa ett visselblåsarsystem.

Den lag som motionärerna syftar på är lagen (2016:749) om särskilt skydd mot repressalier för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden. Lagen trädde i kraft 2017-01-01 och kompletterar befintligt regelverk genom att förstärka det skydd som funnits för

000110

visselblåsare, genom att arbetstagare som utsätts för en repressalie av sin arbetsgivare, ska ha rätt till skadestånd.

Den nya lagen reglerar inte arbetstagarens rätt att slå larm i sig eller rätten att kritisera arbetsgivaren eller annars yttra sig, utan erbjuder arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden i arbetsgivarens verksamhet ett särskilt skydd mot att drabbas av repressalier från arbetsgivarens sida.

Lagen gäller i både offentlig och privat sektor och har särskild betydelse för anställda inom privat sektor, där arbetstagarna inte har skyddats av grundlagarna i förhållande till arbetsgivaren i samma utsträckning som inom offentlig sektor. Offentligt anställda har sedan lång tid haft ett långtgående skydd mot ingripanden från arbetsgivaren när de har utnyttjat sin meddelarfrihet.

Landstinget delar motionärernas grundinställning att missförhållanden i första hand ska lösas "genom att det finns ett öppet samtalsklimat och högt i tak" och en intern kontroll som "fungerar på ett bra sätt och fångar upp felaktigheter".

Frågan är om ytterligare åtgärder behöver vidtas för det fall att det interna systemet inte fungerar? Motionärerna menar att det borde finnas enkla, säkra och anonyma lösningar för dem som vill påtala felaktigheter eller missförhållanden i dessa fall.

Landstinget hävdar att sådana lösningar redan finns. För anställda finns möjligheten att göra sin röst hörd anonymt genom att vända sig till sitt fackförbund. För dem som väljer att vända sig till media finns den grundlagsskyddade meddelarfriheten som garanterar anonymitet. Inom landstinget finns också möjlighet att vända sig till revisorerna, antingen öppet eller anonymt. Landstingets avvikelsesystem ger ytterligare möjligheter att registrera missförhållanden. Såväl patienter som vårdpersonal kan även vända sig till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för att anmäla felaktigheter och missförhållanden. Systemet med Riksdagens ombudsmän eller, som det vanligen benämns, Justitieombudsmannen (JO) ger ytterligare möjligheter att påtala brister och felaktigheter inom hela den offentliga sektorn.

Patientperspektiv

För patienter finns möjligheter att både via Patientnämnden, IVO och JO anmäla brister och felaktigheter.

2017-08-28

Datum

Dnr

Sida

2018-02-26 LD16/03590

3 (3)

000111

Juridik

Lagen (2016:749) om särskilt skydd mot repressalier för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden ger skydd för visselblåsare men det finns inga krav på arbetsgivare att ha särskilda visselblåsarfunktioner.

Medarbetarperspektiv och arbetsmiljö

För medarbetare som upplever att det är omöjligt att internt framföra kritik eller anmäla missförhållanden finns flera etablerade kanaler att såväl anonymt som offentligt anmäla bristerna.

Samverkan med fackliga organisationer

Förhandling enligt MBA § 11 kommer att äga rum ~~2017-05-22~~.

Uppföljning

Detta motionssvar behöver inte följas upp.

000112

LANDSTINGET DALARNA	
INK.	2016 -10- 24
DNR.	LD16/03590
SKR.	1 KOD. 08

Motion 2016-10-24

Inför visselblåsarsystem i landstinget Dalarna

I sitt uppdrag som arbetstagare är man i regel mån om att göra rätt. När man då upptäcker felaktigheter i den verksamhet man verkar så kan det vara svårt att ta steget och ta upp det med sin chef eller någon annan ansvarig. Det borde finnas enkla, säkra och anonyma lösningar för de som vill påtala någon felaktighet/missförhållande i de fall en intern dialog inte löser de missförhållanden som råder.

I juni 2016 antogs ett lagförslag av Sveriges riksdag om skydd för visselblåsare. I lagen framgår att man som anställd i första hand ska försöka larma internt eller använda interna rutiner för rapportering av missförhållanden. Lagen trädde i kraft den 8 juni 2016 och det är nu hög tid för landstinget Dalarna att skaffa ett visselblåsarsystem.

Låt oss vara väldigt tydliga med att i första hand så ska regelvidrigheter lösas genom att det finns ett öppet samtalsklimat och högt i tak och där den interna kontrollen fungerar på ett bra sätt och fångar upp felaktigheter.

Kommunal har nyligen drabbats av en het debatt som briserade när en kvällstidning började skriva om diverse händelser som inte tålde dagens ljus. Det är givetvis medias uppgift att granska, men med viss oro kan vi se att media verkar få allt färre journalister som har möjlighet att genomföra granskningar som många gånger kan tar stora resurser.

Den läxa som Kommunal bland annat lärde var att införa ett visselblåsarsystem där mottagaren finns externt. Deras riktlinjer kan mycket väl ligga till grund för det som borde gälla för Landstinget i Dalarna.

Vi kan också notera exempel från den egna verksamheten där det funnits uppenbara felaktiga beteenden mot både lagar och interna beslut.

Ett visselblåsarsystem måste garantera individens anonymitet. För trovärdigheten ska ett sådant system skötas av en extern part. För att personal och anhöriga ska våga anmäla felaktigheter eller missförhållanden måste de kunna lita på att systemet är helt anonymt.

Forskningen har visat att visselblåsare ofta drabbas negativt och får andra arbetsuppgifter som inte är lika stimulerande och inte sällan slutar personen sin anställning. En lösning enligt motionens förslag skulle råda bot på detta då ingen ansvarig skulle känna till vem som slagit larm.

Ett visselblåsarsystem minskar sannolikheten att oegentligheter ska inträffa och det ökar chanserna att få in värdefulla tips i ett tidigt skede.

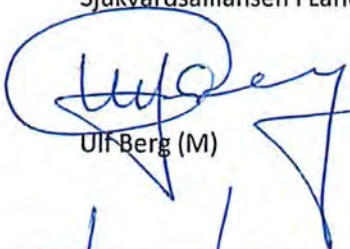
000113

Ett visselblåsarsystem visar även att landstinget menar allvar med sina riktlinjer och beslut, genom att låta personal, patienter, anhöriga och andra rapportera misstänkta felaktigheter.

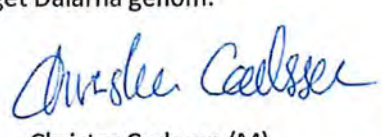
Därför yrkar moderaterna i Landstinget Dalarna att:

Landstinget Dalarna ska införskaffa och implementera ett externt visselblåsarsystem.

Sjukvårdsalliansen i Landstinget Dalarna genom:

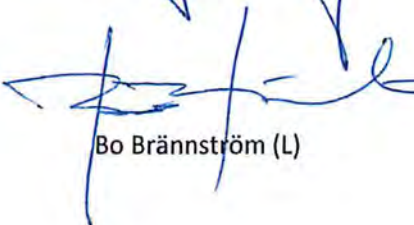
Ulf Berg (M)

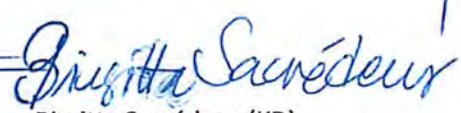
Christer Carlsson (M)

Lisbeth Mörk-Amnelius (DSP)

Bo Brännström (L)

Birgitta Sacrédeus (KD)

OBS! Protokollet är inte justerat

Landstingsfullmäktiges Beslutsärenden

§ 12 Svar på motion från Ulf Berg (M) med flera: Inför visselblåsarsystem i Landstinget Dalarna

Diarienummer LD16/03590

Landstingsstyrelsens beslut

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige:

1. Motionen bifalls.
2. På intranätet ska det framgå tydligt vilka möjligheter det finns att anmäla oegentligheter redan idag och kontaktuppgifter till dessa

Sammanfattning av ärendet

I en motion yrkar Ulf Berg (M), Christer Carlsson (M), Lisbeth Mörk-Amnelius (DSP), Bo Brännström (L) och Birgitta Sacrédeus (KD) att Landstinget Dalarna ska införskaffa och implementera ett externt visselblåsarsystem.

Det finns redan flera olika kanaler för att anmäla missförhållanden om inte de interna vägarna fungerar. Det går inte att utifrån erfarenheter av införande av visselblåsarfunktioner dra slutsatsen att sådana har avsedd effekt. Behovet och värdet av ett externt visselblåsarsystem kan därför inte motivera ett införande av ett sådant.

Motionen är med vad som anförs besvarad.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag. **Bilaga § 12 A**
- b) Motionen. **Bilaga § 12 B**

Yrkande

Lena Reyier (C) yrkar med instämmande av Ulf Berg (M) bifall till motionen med ett tilläggsyrkande avseende följande: På intranätet ska det framgå

Utdrag exp **2018-02-12** till 1. LF
2.
3.

Vid protokollet :

Joakim Bergman

Bestyrkes i tjänsten

[Intygarens namn]

tydligt vilka möjligheter det finns att anmäla oegentligheter redan idag kontaktuppgifter till dessa.

Bilaga § 12 C

Proposition och beslut

Ordförande Gunnar Barke redogör för yrkande och föreslår följande proposition:

Lena Reyier (C) med fleras yrkande ställs mot ordförandens förslag – motionen är med vad som anförts besvarad.

Ordföranden frågar:

Bifaller Landstingsstyrelsen ordförandens förslag?

Bifaller Landstingsstyrelsen Lena Reyier med fleras yrkande?

Ordföranden finner att Landstingsstyrelsen bifaller Lena Reyier med fleras yrkande.

000116

Centerpartiet

Landstingsstyrelsen 2018-02-12

Yrkande ärende 12

MOTION – INFÖR VISSSELBLÅSARSYSTEM I LANDSTINGET DALARNA

Centerpartiet yrkar:

Bifall på motionen samt

Tilläggsyrkande:

På intranätet ska det framgå tydligt vilka möjligheter det finns att anmäla oegentligheter redan idag och kontaktuppgifter till dessa.

För Centerpartiet

Lena Reyier, oppositionsråd

Göran Engström, landstingsstyrelsen

000117

2018-01-29 Landstingsstyrelsens arbetsutskott
2018-02-12 Landstingsstyrelsen
2018-02-26 Landstingsfullmäktige**Svar på motion från Gunilla Berglund (C) och Christina Bröms (C): Stoppa inköp av artiklar som innehåller mikroplaster****Ordförandens förslag**

1. Landstinget Dalarna inför ett inköpsförbud av hygien- och rengöringsartiklar och textilier som innehåller mikroplaster med undantag för bland annat grovdiskmaskinsdiskmedel samt viss funktionsklädsel till personalen.
2. I övrigt avslås motionen.
3. Berörda rutiner och dokument för inköp och upphandling förtydligas med innebörden av inköpsstoppet av mikroplaster.
4. Inköpsstoppet av mikroplaster ska utvärderas i samband med miljöredovisningen.
5. Dokumenten som reglerar och styr inköp, upphandling och miljöuppföljning revideras utifrån motionssvaret och ovan nämnda tilläggsyrkande.

Sammanfattning

I en motion föreslår Gunilla Berglund (C) och Christina Bröms (C) att Landstinget Dalarna inför ett inköpsförbud av hygien- och rengöringsartiklar och textilier som innehåller mikroplaster samt alla andra produkter som bidrar till spridningen av mikroplaster.

Landstinget Dalarna har redan vidtagit en del åtgärder för att minska spridningen av mikroplaster från verksamheten. För vissa produkter finns det idag inga alternativ. Det som åligger Landstinget Dalarna är att följa utvecklingen inom de områden där vi har produkter som kan ge upphov till utsläpp av mikroplaster och göra utbyten när så är möjligt.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Motionen

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

I en motion föreslår Gunilla Berglund (C) och Christina Bröms (C) att Landstinget Dalarna inför ett inköpsförbud av hygien- och rengöringsartiklar

000118

och textilier som innehåller mikroplaster samt alla andra produkter som bidrar till spridningen av mikroplaster.

Mikroplast är ett samlingsnamn för små plastfragment (1 nm till 5 mm). De mikroplaster som hittats i världshaven, men även i sötvattensystem, har olika ursprung. Mikroplast kan bildas oavsiktligt när plastföremål slits och plastpartiklar frigörs, eller när vi inte återanvänder, återvinner eller slänger plastmaterial på rätt sätt utan plasten blir skräp som succesivt bryts ned till mindre och mindre bitar i naturen. Inom landstingets verksamheter kan utsläpp av mikroplaster ske inom följande områden:

- Slitage från vägar och däck
- Slitage vid textiltvätt
- Hygien- och rengöringsprodukter
- Avfallshantering - nedskräpning

Slitage från vägar och däck

För konsumenter finns EU:s energimärkning av däck (EC/1222/2009) som stöd i valet av däck. Märkningen visar energieffektivitet, väggrepp vid vått väglag (våtgrepp) och externt buller. Märkningen är gemensam för EU-länderna och ska följa med nya däck för personbilar, lätta lastbilar och tunga fordon. Idag ingår dock inte slitstyrka i energimärkningen av däck. Det finns således inga aktiva val att göra för att välja däck där utsläppen av mikroplaster minimeras.

Vägar slits till följd av trafikbelastning, vinterväghållning, renhållning samt på grund av klimatfaktorer, som regn, snö och temperaturväxlingar. Framför allt är det personbilar med dubbdäck vintertid som ger ett omfattande vägslitage. Asfaltbeläggningar består till 95 % av stenmaterial och resten, cirka 5 %, av ett bindemedel, vanligtvis bitumen. Ibland används polymerer som tillsatsämne i bitumen. Det är dessa polymerer som antas ge upphov till utsläpp av mikroplaster från slitage av vägar.

Skonsammare körstil där kraftigare acceleration och inbromsning undviks minskar partikelsläppen från både däck och vägar. Inom vissa verksamheter genomförs utbildning inom så kallad eco-driving. Tjänsteresorna med bil har minskat successivt genom åren. En anledning till detta är införandet av digital mötesteknik.

Slitage från textiltvätt

Landstingets textilier som används inom hälso- och sjukvården innehåller syntetiska fibrer vilket ger upphov till utsläpp av mikroplaster. Vid upphandling av textilier ställs miljö- och kvalitetskrav på produkterna. Kraven som ställs avser bland annat funktion, fibersläpp och slitage. Kravet

på funktion avser till exempel genomtränglighet vilket uppfylls genom att textilierna innehåller en blandning av bomull och syntetiska fibrer. Blandningen ser olika ut beroende på funktionskrav. Kraven gällande lågt fibersläpp och litet slitage innebär att utsläppen av bland annat mikroplaster vid tvättning minimeras. Inom hälso- och sjukvården är trenden att det används mer och mer engångstextilier. Engångstextilier består uteslutande av syntetiska fibrer och ger upphov till spridning av mikroplaster i samband med produktion och avfallshantering.

Hygien- och rengöringsprodukter

Hygien- och rengöringsprodukter upphandlas via Varuförsörjningen. De hygien- och rengöringsprodukter som upphandlats innehåller inga mikroplaster, förutom en specifik produkt som kostservice använder i diskmaskiner. Produkten som kostservice använder är plastgranulat för grovdiskmaskiner. Att byta ut medlet innebär att även diskmaskinerna måste bytas ut. Enligt leverantör av granulerna innebär användningen av produkten förutom arbetsbesparande effekter även lägre miljöpåverkan genom att granulatdiskmaskinerna kräver en lägre vattenförbrukning och en mindre mängd kemikalier. Enligt leverantören till granulerna samlas 70–80 % av de granuler som används upp och skickas till förbränning eller plaståtervinning när de är förbrukade. Det innebär att ca 20–30 % av plasterna följer med avloppsvattnet ut, i vilken form är oklart. Leverantören bedriver enligt egen utsago ett utvecklingsarbete med fokus på att hitta ett ersättningsmaterial som är biologiskt nedbrytbart.

Gemensamt med Varuförsörjningen följer landstinget utvecklingen inom området, det pågår mycket forskning och många olika initiativ. I landstingets riktlinjer för hållbar upphandling, anges även att "Tillsatser som är onödiga för produktens funktion ska undvikas och aktiva tillsatser av hälso- och miljöfarliga ämnen ska undvikas om inte användning är berättigad för produktens huvudsakliga funktion." vilket gör att det finns stor möjlighet att ta hänsyn till innehåll av mikroplaster i produkterna landstinget upphandlar.

Avfallshantering – nedskräpning

Plast är den vanligaste skräptypen i världens hav. Den mikroplast som finns i havet, och som har sitt ursprung i plastskräp, kan ha spridits dit på olika sätt. Makroskräp (större plastskräp) kan komma från maritim verksamhet, ha slängts på stränder eller transporteras till havet från land via dagvatten, vattendrag, vindar och snö. Det makroskräp av plast som hamnar i havet bryts så småningom ned till mikroplast. Fragmenteringen av plast kan ta lång tid, upp till flera hundra år. Globalt bedöms plastskräp till följd av bristande avfallshantering vara den största källan till mikroplast i havet.

Landstinget Dalarna har en väl fungerande avfallshantering med tydliga mål om att öka materialåtervinningsgraden. Avfallshanteringen sker i tätt samarbete med leverantörer för att säkerställa att omhändertagandet sker med så lite miljöpåverkan som möjligt.

Förslag till åtgärder för minskade utsläpp av mikroplaster

Mot bakgrund av ovanstående har Landstinget Dalarna redan vidtagit en del åtgärder för att minska spridningen av mikroplaster från verksamheten. För vissa produkter finns det idag inga alternativ. Det som åligger Landstinget Dalarna är att följa utvecklingen inom de områden där landstinget har produkter som kan ge upphov till utsläpp av mikroplaster och göra utbyten när så är möjligt.

Ekonomi och finansiering

Ekonomiskt är det ingen påverkan för landstinget att välja bort produkter som kan ge upphov till utsläpp av mikroplaster där det finns alternativ.

Miljö

Minskat utsläpp av mikroplaster ger en positiv påverkan på miljön.

Samverkan med fackliga organisationer

Motionssvar är inte föremål för facklig samverkan.

Uppföljning

Detta beslut behöver inte följas upp.

LANDSTINGET DALARNA	
INK.	2017 -09- 12
DNR	LD17/03352
SKR	1 KOD 08

Motion till landstingsfullmäktige Dalarna

000121

Stoppa inköp av artiklar som innehåller mikroplaster

Den ohejdade spridningen av mikroplaster är ett stort hot mot i första hand de marina ekosystemen. Problemet uppmärksammas alltmer i media och samhällsdebatten.

Forskarna Oona Lönnstedt och Peter Eklöv vid Uppsala universitet har presenterat en studie som visar hur abborryngel hellre väljer mikroplaster än naturliga plankton. Det leder till döden, antingen direkt genom att det stoppar matsmältningen eller genom att plasten förändrar beteendet så att ynglet lättare blir ett byte. Fler studier av andra forskare visar på samma negativa resultat.

Mikroplaster är mycket små plastrester som till slut hamnar i havet och i de djur som lever där. Mikroplaster kommer från många olika källor som till exempel slitage av bildäck, plastfärg, plastproduktion, tvätt av textilier som innehåller syntetfiber och skräp. Men de finns också i många kosmetiska produkter, hygien- och hushållsprodukter där de tillsätts för att ge en skrubbande effekt. Exempel på produkter är duschgelé, peelingkrämer, tandkräm, raklödder, deodoranter och olika rengöringsmedel.

I avvaktan på fler utredningar och ny lagstiftning finns det åtgärder som Landstinget Dalarna själv snabbt kan vidta. Ett enkelt och effektivt sätt att minska spridningen av mikroplaster är att stoppa användningen av denna typ av produkter i landstingets egna verksamheter.

Centerpartiet föreslår landstingsfullmäktige besluta:

Landstinget Dalarna inför ett inköpsförbud av hygien- och rengöringsartiklar och textilier som innehåller mikroplaster samt alla andra produkter som bidrar till spridningen av mikroplaster.

Falun 2017-09-11

Gunilla Berglund (C)

Christina Bröms (C)

OBS! Protokollet är inte justerat

Landstingsfullmäktiges Beslutsärenden

§ 13 Svar på motion från Gunilla Berglund (C) och Christina Bröms (C): Stoppa inköp av artiklar som innehåller mikroplaster

Diarienummer LD17/03352

Landstingsstyrelsens beslut

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige:

1. Landstinget Dalarna inför ett inköpsförbud av hygien- och rengöringsartiklar och textilier som innehåller mikroplaster med undantag för bland annat grovdiskmaskinsdiskmedel samt viss funktionsklädsel till personalen.
2. I övrigt avslås motionen.
3. Berörda rutiner och dokument för inköp och upphandling förtydligas med innebörden av inköpsstoppet av mikroplaster.
4. Inköpsstoppet av mikroplaster ska utvärderas i samband med miljöredovisningen.
5. Dokumenten som reglerar och styr inköp, upphandling och miljöuppföljning revideras utifrån motionssvaret och ovan nämnda tilläggsyrkande.

Sammanfattning av ärendet

I en motion föreslår Gunilla Berglund (C) och Christina Bröms (C) att Landstinget Dalarna inför ett inköpsförbud av hygien- och rengöringsartiklar och textilier som innehåller mikroplaster samt alla andra produkter som bidrar till spridningen av mikroplaster.

Landstinget Dalarna har redan vidtagit en del åtgärder för att minska spridningen av mikroplaster från verksamheten. För vissa produkter finns det idag inga alternativ. Det som åligger Landstinget Dalarna är att följa utvecklingen inom de områden där vi har produkter som kan ge upphov till utsläpp av mikroplaster och göra utbyten när så är möjligt.

I ärendet redovisas följande dokument:

Utdrag exp 2018-02-12 till 1. LF
2.
3.

Vid protokollet :

Joakim Bergman

Bestyrkes i tjänsten

[Intygarens namn]

- a) Beslutsunderlag. **Bilaga § 13 A**
- b) Motionen. **Bilaga § 13 B**

Yrkande

Lena Reyier med instämmande av Ulf Berg (M), Mursal Isa (MP) yrkar bifall till ordförandens förslag med tilläggsyrkande enligt följande:

Berörda rutiner och dokument för inköp och upphandling förtydligas med innebörden av inköpsstoppet av mikroplaster;

Inköpsstoppet av mikroplaster ska utvärderas i samband med miljöredovisningen;

Dokumenterna som reglerar och styr inköp, upphandling och miljöuppföljning revidera utifrån motionssvaret och ovan nämnda tilläggsyrkande.

Bilaga § 13 C

Proposition och beslut

Ordförande Gunnar Barke redogör för yrkandena och föreslår följande proposition:

Lena Reyier (C) med fleras yrkande ställs mot ordförandens förslag.

Ordföranden frågar:

Bifaller Landstingsstyrelsen ordförandens förslag?

Bifaller Landstingsstyrelsen Lena Reyier (C) med fleras yrkande?

Ordföranden finner att Landstingsstyrelsen beslutar att bifalla Lena Reyier (C) med fleras yrkande.

000124

Centerpartiet

Landstingsstyrelsen 2018-02-12

Yrkande ärende 13

MOTION - STOPPA INKÖP AV ARTIKLAR SOM INNEHÅLLER MIKROPLASTER

Landstinget måste hela tiden arbeta för att minimera utsläppen av skadliga ämnen från sina verksamheter. I svaret saknas det uppgifter om hur köpstoppet ska synliggöras för de som jobbar med inköp och upphandling samt hur det ska följas upp.

Centerpartiet yrkar:

Bifall på arbetsutskottet förslag samt

Tilläggsyrkande:

Berörda rutiner och dokument för inköp och upphandling förtydligas med innebörden av inköpsstoppet av mikroplaster.

Inköpsstoppet av mikroplaster ska utvärderas i samband med miljöredovisningen.

Dokumenterna som reglerar och styr inköp, upphandling och miljöuppföljning revideras utifrån motionsvaret och ovan nämnda tilläggsyrkande.

För Centerpartiet

Lena Reyier, oppositionsråd

Göran Engström, landstingsstyrelsen